

KUKÁTKO 2

NABÍZEJME DĚTEM POHÁDKY V JAKÉKOLIV FORMĚ

Zuzana Vojtíšková se zabírá pohádkami již mnoho let. Velmi podrobně je studuje a podílela se také na tematických zahradních projektech. V současnosti působí v Českém rozhlasu a pravidelní návštěvníci Popelky ji mohou v rakovnickém Tylově divadle potkávat již několikrát ročník, ať už jako diváka, nebo porotkyni. Letos pro zájemce dokonce připravila přednášku, která se uskuteční v pátek od 21 hodin ve foyer.

Vaše přednáška nese název *Klasická pohádka jako prostor pro symbolické a metaforické vyjádření. Co si můžeme představit pod pojmem klasická pohádka?*

Není úplně lehké ji definovat. Někdy se jí také říká tradiční pohádka. Jsou to lidové pohádky, které známe od dětství, zpravidla převyprávěné třeba Božnou Němcovou nebo Karlem Jaromírem Erbenem. Postavy jsou černobílé, bojuje v nich dobro se zlem a dobro většinou zvítězí.

Jak často se na Popelce setkáváte s pohádkami, které by se daly považovat za klasické nebo tradiční?

Divadla obecně ráda zpracovávají tradiční pohádky. Mám dojem, že každý rok se na Popelce objeví nějaký příběh na základě tradiční pohádky. A stejně tak je to v běžných divadlech, která hrají pro děti. Na klasických pohádkách bývá založena více než polovina repertoáru.

Myslíte si, že i do představení, která se objevují na Popelce, pronikají témata ze společenské diskuze jako gender?

Myslím si, že ano, rozhodně jsem se s podobnými snahami setkala v textech zdejší soutěže Tři oříšky pro Popelku. Prostředí amatérů je velmi dobré pro to, aby se v něm zkoušely různé postupy nebo vyslovovaly silné

názory. Neříkám, že každý soubor je odvážný, mám spíš pocit, že na Popelce se pracuje častěji tradičním způsobem, ale zároveň se tu různé experimenty tu a tam objeví.

Setkáváte se často s díly, která se prezentují jako pohádky, ale ve skutečnosti jimi nejsou?

Bohužel velmi často. Lidé si nezdědkakdy myslí, že pohádka snese úplně všechno, ale to není pravda. Pohádka má jako každý literární útvar nějakou svou zákonitost a autor by měl vědět, proč příběh vypráví tak, jak ho vypráví, že v něm jsou nějaké kauzality, a když ne, tak proč. Každá pohádka má svůj svébytný svět. Když se nevytvorí, vznikne nesmysl.

Jsou podle vás současné animované filmy, které vytváří studia jako Pixar (*Auta, Hledá se Nemo*) nebo DreamWorks (*Shrek*) spíše rodinnými komedii, než pohádkami v pravém slova smyslu?

Ano, třeba *Shrek* je vystavěn na půdorysu klasické pohádky, ale v opačném gardu. Tyto filmy chtějí oslovit a často i pobavit rodinné publikum. Pohádka je mu sice určena také, ale primárně v ní nejde o zábavu, spíš o hlubší sdělení, které pochází odjinud, než z rozumu. Na animované filmy, které jste jmenoval, se dívám ráda, mají v tvorbě pro děti své pevné místo. Tvůrci vědí, co a proč dělají, a to je podstatné. Využívají principy známé z klasické pohádky, ale vyprávějí svébytný, originální příběh.

Jsmo jako Češi opravdu jedini, kdo mají v pohádkách hodně čerty a kdo vnímají peklo pozitivně, jako něco, co zlo spíše trestá, než aby ho plodilo?

Myslím si, že jsme velmi ojedinelí, ale nemohu tvrdit s jistotou, že jsme jedini, protože jsem se studiu čertů nevěnovala. Třeba o Otesánkovi jsem si myslela, že to je ryze česká pohádka, a zajímalo mě, jestli je to pravda. Skoro na každém kontinentu mám známé a rozeslala jsem

jim dotaz, jestli znají podobnou pohádku. Překvapivě jsem našla úplně totožný příběh v Rusku. Otesánek tam akorát není stvořen ze dřeva, ale z hlíny. Stejnou pohádku mají také na Islandu. Tam Otesánek není stvořen z nějakého materiálu, ale je to normální dcera. V Brazílii mají Mapinguariho, který také požírá lidi. Takže třeba bychom byli překvapení, že i jinde ve světě mají hodné čerty.

Jsou nějaké další náležitosti, v nichž je česká pohádka specifická?

Čert, vodník a bludička jsou postavy, které bych označila za ryze české. Podobně jako čert, i vodník má být zlý, ale skoro vždycky je hodný a nějakým způsobem pomáhá hlavním hrdinům. Další pochopitelné specifikum jsou různé detaily, které odrážejí české prostředí. Je přirozené, že se do pohádek dostávají realie daného regionu.

Zdá se, jako kdyby Češi postupem času přestávali chtít děti tolik strašit a v souvislosti s tím získávali vodníci, čerti a bludičky laskavý charakter. Souhlasíte s tím?

Myslím si, že to tak je a že to i souvisí se smyslem pro humor a nadhledem, které nám jsou vlastní. Pozorují v současnosti trend, že se vyprávěči bojí dávat do pohádek krutosti nebo zlo, aby děti nepoškodili nebo nevyděsili. Z psychologického hlediska, a já jsem o tom taky přesvědčená, je ale potřeba udělat rozdíly mezi dobrem a zlem zřetelnější, protože je to jedna z hlavních vlastností pohádky. Charaktery tu nemají být přibližně a nejsou ambivalentní jako v dospělých dramatech.

Vybavím-li si starou českou vesnici, za předpokladu, že by mi někdo v dětství pohádkové postavy líčil opravdu děsivě, měl bych pocit, že mě pořád něco ohrožuje, v rybníku vodník, v lese čert. Mohl i tohle být důvod zmíněného změkčení?

Předpokládám, že ta děsivost byla v určitých dobách záměrná. Aby děti nebo i dospělí nechodili například v noci k rybníku, protože by do něj mohli spadnout. V pohádkách se tedy říkalo, že je utopí vodník. Podle mě jde zase o životní strategii. V roce 2015 jste zastávala roli iniciátorky a dramaturgyně

česko-norsko-islandského divadelního projektu *Srovnání různorodých cest loutkového nastudování norské pohádky. Čím je norská pohádka specifická?*

Velice mě tehdy zarazilo, že norské pohádky jsou daleko temnější a syrovější, než ty české. Prostředí a podnebí v severských krajích je drsnější než u nás ve střední Evropě, a to se propisuje i do pohádek. Vystupují v nich běžné trollové a nejsou to hodní čerti jako u nás. Největším překvapením pro mě bylo, že severské pohádky nemají takovou přímou kauzalitu jako u nás.

Můžete to upřesnit?

Jsmo zvyklí, že když někdo podá babičce nebo kouzelnému dědečkovi kus chleba, dostane za to kouzelnou píšťalku, se kterou získá princeznu. V norských pohádkách hrdina jde za dobrodružstvím bez jakéhokoliv popudu, zabije trolla, ukradne mu třeba korunu, kterou někde zakope, a pak se stane králem. Norské pohádky mají svůj vlastní smysl.

O pohádky se zajímáte dlouho. Našla jste při jejich studiu nějaké souvislosti, které vás opravdu překvapily?

Od dětství mě zarazelo, proč je v pohádkách tolik hloupých Honzů, kteří se pak stanou hrdiny, nebo různých Malíčků, kteří pak jsou nejlepššími. Psychologicky je zjevné, že malé dítě se cítí být úplně posledním článkem v celé společnosti, cítí se jako Malíček nebo hloupý Honza. Když si připadáme malí a hloupí, můžeme i přesto udělat velké činy. Jde jen o to najít v sobě sílu a nechat ji se projevit. To mi přijde jako velké poselství pohádky. Spousta psychologů i různých teoretiků říká, že pohádky se nevnímají primárně rozumem, ale podvědomě, a já tomu věřím, protože takové sdělení je tam zakódované hluboko v metaforách. Věřím, že děti i já si z toho bereme ponaučení nebo životní strategii.

Jak jste se dostala ke studiu tradičních pohádek?

Přes své studium na Katedře alternativního a loutkového divadla na pražské DAMU. Protože loutkové divadlo často zpracovává pohádky, vznikl takový mýtus, že s loutkami se auto-

Pokračování na poslední straně...

MALIS při DS Scéna, Libochovice: Za prkennou ohradou

Úskalí inscenace Za prkennou ohradou souboru MALIS při DS Scéna Libochovice pramení především ze scénáře. Tvůrci se nechali inspirovat knihou ilustrátora Pavla Čecha Tajemství ostrova za prkennou ohradou, tj. vzpomínkami na dětství, které jsou prodchnuté stínem tragické události a výčitkami, že se člověk ve vypjaté chvíli nezachoval, jak měl. Libochovické inscenaci však bohužel chybí konkrétní téma, které by tvůrci chtěli s diváky sdílet. Navíc se v ní nepracuje s dramatickou

situací, která by propojila divadelní tvar a vzbudila v divákovi zájem o sledování jednotlivých vzpomínek.

Tři dospívající herci hrají přirozeně, dokáží se na jevišti divadelně pohybovat, jejich výkony mají vnitřní energii a jsou přesvědčivé. Zrazuje je však zvolený inscenační klíč, kterým zůstalo pouhé vyprávění epizod z dětství. Přestože se divák spolu s herci dostane na začátku představení do nemocnice a je jisté, že tu jedné z postav jde o život, není tento okamžik dostatečně

dramaticky akcentován a uchoopen tak, aby tvořil bezpečný a pevný rámec pro retrospektivní vyprávění příběhu. Herci na sebe průběžně berou různé role, ale žádným divadelním znakem divákům nepomáhají v orientaci, kdo koho momentálně hraje. Divák se tak musí pouze domýšlet na základě vyřčených replik. A to je málo! S přibývajícemi epizodami, resp. vzpomínkami se vytrácí expozice umírajícího a divák začne být na pochybách, o kom se vlastně hraje. Kdo je hlavní postavou, jejíž zkušenosti máme sdílet a proč? K propojení série vzpomínek do jedné linie dojde v posledních pár minutách inscenace. Divák sice dostane celkem jasnou informaci, o co v příběhu šlo, ale nemůže prožít jakoukoli katarzi, protože k němu emočně nic neproniká. Ani letitá bolest, kterou si v sobě nese hlavní hrdina, protože nedokázal zachránit svého kamaráda, ani téma přátelství „až za hrob“. Publikum pak ve chvílích, kdy by mělo s hlavním hrdinou soucítit nebo zažívat jeho strach, zůstává jen vnějším, nezasaženým pozo-

rovatelem a často pak reaguje proti smyslu příběhu.

K emočnímu propojení při představení Za prkennou ohradou bohužel tedy nedošlo. Před diváky se odehrála série různých vzpomínek na dětství a to, co postavy sdělovaly, zároveň jednoduchými prostředky také znázorňovaly. Divák tak nemohl mít potěšení ani z jevištních metafor a byl přítomen spíše ilustrovanému vyprávění než divadlu.

Zuzana Vojtíšková

Nad tím, jaké zvolit loutky, občas bádáme velmi dlouho

Kuchyně, jídlo a pohádky. Všechny tyto věci se spojily v inscenaci opavského Divadla Štěkátko s názvem Z pohádky do pohádky. Dramaturgie, režie a scénografie se ujal Daniel Kollmann, který se navíc podílel i na výrobě loutek.

Jak náročné je zastávat role dramaturga, scénografa, režiséra a loutkáře?

Je to náročné. S loutkami mi ale pomáhaly děti. Nebylo to čistě jen na mně.

Do výroby loutek se zapojily všechny děti?

Ano, takže deset dvanáct lidí.

Vytváříte často loutkové představení?

Právě, že moc ne, ale jelikož naše Středisko volného času v Opavě spravuje loutkové divadlo, zkusili jsme udělat nějakou hru s loutkami. Z pohádky do pohádky není naše první inscenace s loutkami, ale u dětských diváků je nejúspěšnější.

Loutkové divadlo je specifická disciplína. Když jste s ním začínali, měli jste z něj velký respekt?

Děti musely hlavně pochopit, že se musí upozadit. Měly po-

řád tendenci strkat hlavu před loutku, jako kdyby se divákova pozornost měla stále soustředit na ně.

Má nějaká z loutek v inscenaci Z pohádky do pohádky speciální příběh?

V poslední pohádce (O veliké řepě – pozn. red.) měla být krásná původně pes. Loutku jsem vyráběl já a vzniklo mi něco, co spíš připomínalo prase. Ten den se mi nedařilo. Nakonec z toho vznikla kráva, ale podle mě vyšla krásně.

Co vám na hraní loutkového divadla připadá nejatraktivnější?

Že se líbí dětským divákům, že je potěšíme.

Vidíte v loutkovém divadle nějaké nové tvůrčí možnosti?

Ano. Dá se s ním kouzlit. Co nedokáže herec, to dokáže loutka, akorát je někdy těžké zvolit pro

danou pohádku správné loutky. Občas nad tím bádáme velmi dlouho.

Vaše dnešní představení dokázalo, že ve fantazii se meze nekladou.

To nekladou, jsme jako urvaní ze řetězu.

Vzniká většina nápadů už během zkoušek, nebo až při samotných představeních?

Některé věci vidím, už když píšu scénář nebo když čtu předlohu pohádky. Někdy to zase musíme vymyslet spolu. Jak kdy a jak u čeho.

Když už jsme u tvůrčího procesu, jakými změnami prošla hra Z pohádky do pohádky od své první verze?

Původně se skládala ze tří pohádek, ale byla moc krátká a nedala se hrát pro veřejnost, tak jsme do ní přidali ještě dva příběhy. Od té doby inscenaci hrajeme v našem loutkovém divadle. Děti nevydrží déle, jak tři čtvrtě hodiny, takže teď je hra dlouhá tak akorát.

Měl výběr pohádek nějaký hlubší význam?

Spojovacím prvkem jsou nádobky a věci, které se týkají kuchyně. Začíná se hrnci, pokračuje se chňapkami a tak dále. Vždy jsem hledal nějakou pohádku, kde by se z takových prvků dalo něco použít.

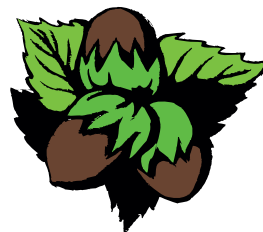
A kde by bylo něco, co by se týkalo jídla?

Vlastně ano.

Dala by se do toho započítat i Karkulka. Jí i babičku sežere vlk.

Máte pravdu. To mi vůbec nedošlo. Všude se jí včetně Řepy. Navíc mám jídlo rád.

Jirka Štraub

Divadlo Štěkátko, Opava: Z pohádky do pohádky

Kuchyňské nádobí a náčiní se hodí nejen k přípravě pokrmů, ale při troše invence se s jeho pomocí může „uvařit“ i několik klasických pohádek pro děti. Takových, v nichž se jako významný či zásadní motiv objevuje jídlo. Na tomto nápadu svou inscenaci *Z pohádky do pohádky* postavilo Divadlo Štěkátko z Opavy.

Kuchyňské propriety se před našima očima proměnily v postavy, herecký „černácký“ chór fungoval jako vodiči, vyprávěči a hudební složka. Nádobí a náčiní navíc během představení

prošlo jakousi evolucí a měnilo se postupně z loutky „předmětné“ (tj. z předmětu, který představuje postavu tak jak je – bez přidáných součástek a dekorování) v loutku čím dál více tradiční – byť mechanicky jednoduchou. V poslední pohádce např. šlo vyložené o javajku – a vařečka, z níž byla vytvořená, byla už jen vnitřní stavební materiál.

Což o to, nápady jsou to šikovné, ale nesou s sebou několik úskalí.

Jednak jde o účelnost toho všeho. Použití nádobí má sice skvě-

lé vnitřní tematické opodstatnění, ale bez vnějšího rámce ho děti ani nezaznamenají a nejvíce je tak nakonec osloví to, co je nejvíce iluzivní. Zmíněná „evoluce“ pak už tematické opodstatnění nemá žádné, je samoučelná, a tak vychází tak trochu naprázdno – ba dokonce může zapůsobit jako nesourodost prostředků. Krom toho postupná přeměna věcí na loutky klade stále větší a větší nároky na loutkohereckou práci a čím je loutka mechanicky náročnější a vizuálně detailnější, tím víc přestává stačit, když se jen drží a vrtí se s ní. Resp. stačí to k pochopení děje, ale divadelně to neohromí. Tím se dostávám k hereckému provedení.

Celkově soubor působí jako sevřená a vyrovnaná parta lidí, která si sice za svou práci zjevně stojí, ale ještě má rezervy v tom, aby svedla s malými (i velkými) diváky navázat komunikaci, prezentovat vymyšlené vtipy a „zcizováky“, aby nevyznívaly secvičeně rutinně, a v hudebních číslech (i jině) nepůsobit trochu jako dobře seřízený orloj s obličejí bez mimiky. Jinak

řečeno, představení chyběla potřebná herecká hravost a sice bychom rádi věřili, že ji soubor zažíval při zkouškách, ale v dnešním představení po ní nebylo ani vidu ani slechu.

I přes uvedené výhrady ale chci nakonec pár věcí vyzdvihnout. Především v inscenaci je nejeden výborný a originální nápad. A pak také, že soubor neusiluje o laciné efekty ani nejde vyšlapnými cestičkami, ale hledá si vlastní výrazové prostředky.

A proto vzkaz opavským na závěr: „Jen tak dál – on žádný učený z nebe nespadl, ať jde o vaření nebo o divadlo.“

Kateřina Baranowska

Porota Popelka 2022

Z pohádky do pohádky

Za prkennou ohradou

POPELKA T-1000

* Chabý pokus o znělku z filmu Terminátor

PROGRAM

PÁTEK 7. ŘÍJNA 2022

09.00 – 09.45 a 11.00 – 11.45, Kulturní centrum
Divadlo Strom, Brno
režie: Jan Říha, Kateřina Rakovčíková
Jan Říha

KOCOUREK MOŘEPLAVEC

(3+)

11.00 – 12.20, Tylovo divadlo
Divadelní klub mladých, Česká Lípa
režie: Ivana Bufková
bratři Čapkové, V+W, Ivana Bufková

ČAPKOVINY ANEB CO NA SVĚTĚ MÁM RÁD

(12+)

14.00 – 16.30, foyer
Rozborový seminář (Kocourek mořeplavec, Čapkoviny)

17.00 – 18.00, Tylovo divadlo
Suchdolský divadelní spolek SUD, Suchdol nad Lužnicí
režie: Lenka Chaloupková
Lenka a Vít Chaloupkovi

SHERLOCK HOLMES ANEB ZROZENÍ ZLA

(8+)

18.15 – 19.15, Kulturní centrum
Veřejná diskuse (Sherlock Holmes)

19.15 – 20.30, foyer
Rozborový seminář (Sherlock Holmes)

21.00 – 22.30, foyer
Klasická pohádka jako prostor pro symbolické a metaforické vyjádření
Přednáška MgA. Zuzany Vojtíškové, Ph.D.

SOBOTA 8. ŘÍJNA 2022

10.00 – 10.45, Tylovo divadlo
Suchdolský divadelní spolek SUD, Suchdol nad Lužnicí
režie: Lenka Chaloupková
Lenka a Vít Chaloupkovi

ZA PĚT MINUT DVANÁCT

(6+)

12.30 – 14.00, foyer
Rozborový seminář (Za pět minut dvanáct)

14.30 – 15.10, Tylovo divadlo
HOP-HOP ZUS, Ostrov / režie: Irena Konývková
Ota Hofman, Irena Konývková

LUCIE A ZÁZRÁKY

(5+)

16.30 – 18.00, foyer
Rozborový seminář (Lucie a záznaky)

18.00 – 19.30, Tylovo divadlo
Škeble, Lanškroun
režie: Jan Střecha
Jaroslav Havlíček, Jan Střecha

HELMADOE

(13+)

19.45 – 21.00, KC
Veřejná diskuse (Helimadoc)

21.00 – 22.30, foyer
Rozborový seminář (Helimadoc)

NEDELE 9. ŘÍJNA 2022

10.00 – 10.30 a 14.30 – 15.00, Kulturní centrum
Brambůrky, Most
režie: Brambůrky, Most
Brambůrky, Most

HRNEČKOVÁ KARKULKA

(3+)

12.30 – 14.00, foyer
Rozborový seminář (Hrnečková Karkulka)

HOST PŘEHLÍDKY

10.00 – 10.45 a 14.30 – 15.15, Tylovo divadlo
Toy Machine
režie: Tomáš Běhal
Tomáš Běhal podle Boženy Němcové

POPELKA

(3+)

15.30, foyer
Slavnostní zakončení Popelky Rakovník 2022, vyhlášení výsledků a předání ocenění

... pokračování z titulní strany

maticky hrají pohádky. Snažím se ho vyvracet, protože to není pravda. Loutky výborně fungují i na dospělé. Dostala jsem se ale touto cestou k pohádkám a začalo mě bavit je zkoumat, vykládat si různé aspekty, které se v nich objevují, a říkat si, co která věc znamená, proč je v pohádce tohle takhle, když to působí nelogicky, proč je tam tolik krutosti, když ji ve světě nechceme, a podobně.

Řada lidí zastává názor, že pohádka musí mít šťastný konec, ale třeba v případě těch od Oscara Wildea tomu tak není. Opravdu platí, že pohádka musí skončit šťastně?

V pohádce je důležité, aby nedošlo ke zmatení. Pohádka musí mít jasné vyústění. Dítě musí mít jasno, že se něco stalo nebo nestalo a že to je definitivní. V případě Otesánka například existují převyprávění, která skončí tím, že ho babka zasáhla motýčkou, všichni utekli a příběh se už dále nezmiňuje, co se s Otesánkem stalo. To je ale nebezpečné. Dítě ví, že zlo ze světa nezmizelo. Když se neřekne, jako třeba v Erbenově verzi, že Otesánek byl zabit, nedojde ke správné katarzi. Konec nemusí být šťastný, ale musí být jasný. Většinou se však pojí s tím, že dobro zvítězí nad zlem. Osobně mám ráda pohádky s dobrým koncem.

Dočetl jsem se, že pohádky byly historicky určeny hlavně dospělému publiku, a ne dětskému. Je to pravda?

Je, všude se to tak píše a já nemám důvod to zpochybňovat. Dospělý si poselství pohádek může rozklíčovat rozumem nebo i podvědomým vnímáním, ale myslím si, že když jsme velcí, přehlušujeme podvědomí rozumem, který pak hraje o to významnější roli. O tom, že byly pohádky původně určeny dospělým, mě přesvědčilo i studium jejich nejstarších verzí. Například jsem zpracovávala Šipkovou Růženu. Známe ji jako milý a hezký příběh pro děti, ale první známá zaznamenaná verze začíná znásilněním.

Jak se tedy stalo, že pohádky postupem času začaly cílit především na děti?

Obávám se, že to souviselo s touhou vyhovovat a často i poučovat. Na druhou stranu si musíme také uvědomit, že v současnosti společnost hodně dělíme na děti a dospělé, a více určujeme, co děti mohou a nemohou. Moje představa je, že dřív byla společnost propojenější a děti trávily čas s dospělými úplně přirozeně, sdílely s nimi tyto příběhy a braly si z nich to, co jim přišlo srozumitelné.

Je stále důležité číst dětem před spaním pohádky?

Je to ohromně důležité z mnoha úhlů pohledu. Jednak to cvičí soustředění, představivost, jednak je to sdílení času rodiče s dítětem a jednak dítě získává z daného příběhu zkušenost. Možná se vám stává, nebo to slyšíte od svých známých, že dítě chce ně-

kteou pohádku číst častěji než jinou. Anebo ji umí tak, že dokáže rodiči při vyprávění opravovat chyby. Dítě danou pohádku potřebuje kvůli nějaké své vnitřní bolístce nebo něčemu, co si uvnitř podvědomě řeší. Chce ji slyšet mnohokrát, aby si upevnilo určitou strategii, která se v příběhu nachází. Někteří psychologové říkají, že je lepší pohádku vyprávět, protože dospělý může lépe vycítit, co dítě v tu chvíli potřebuje.

Začínají být podle vás pohádky ve formě mluveného slova, ať už z úst rodičů, nebo z CD, na ústupu?

Doufám, že ne. Nevím, jak moc se v rodinách čtou nebo vyprávějí pohádky, ale současná doba přeje různým podcastům, a to i těm pohádkovým. Myslím, že zvláště při cestách autem si rodina často pustí nějakou pohádku, což je fajn. Přínos pro dítě vidím, i když mu někdo pustí namluvenou pohádku.

Máte s tím nějakou osobní zkušenost?

Mám zkušenosti se svým synem. Byly mu tři roky. Nejdřív nahrané pohádky poslouchat nechtěl, běhal po místnosti a křičel. Pak ho to chytlo a naučil se poslouchat i velmi dlouhé pohádky. Navzdory tomu, že psychologové tvrdí, že dítě se ještě v první třídě dokáže soustředit maximálně dvacet minut, u něj jsem viděla něco jiného. Když pak šel do školy, lépe rozuměl zadáním od učitelky. Rozhlasová tvorba dokáže dětem zlepšit schopnost soustředit se na obsah.

Je mluvené slovo nejvhodnější formou prezentace pohádek dětem?

Psychologové říkají, že ano, protože je nejsvobodnější. Dovoluje dítěti, aby si ve své fantazii vytvořilo vlastního draka nebo princeznu. Obrázky jsou jeho a jsou přesné. Jakmile dáte pohádce jakoukoliv jinou podobu spojenou s výtvarným řešením, podouváte dítěti vidění autora. A to už svobodě trochu zabíráte. Jsem ale příznivcem toho, že pohádky se mají nabízet v jakékoliv formě a v jakékoliv podobě.

Když budeme dítěti prezentovat pohádky v různých formách, ať už ve filmu, v literatuře, či na divadle, může díky nim získat k těmto uměleckým disciplínám nějaký vztah?

Jednoznačně, ale zároveň si myslím, že pro dítě není tolik podstatné, jestli mu příběh sděluje film nebo divadlo. Pokud ho pohádka baví, tak ho baví. Někým způsobem ji vnímá a začíná víc chápat její zákonitosti, i když je není schopné pojmenovat jako nějaký teoretik. Přínos ve vybudování vztahu k daným disciplínám tu ale rozhodně je.

Jirka Štraub

REDAKCE ZPRAVODAJE

šéfredaktorka: Petra Slížková, redaktor: Jiří Štraub,

ilustrace: David Daenemark, korektury: Lida Strejcová, foto: Jan Švácha,

sazba a tisk: Michal Varga (propagace KC)

TOTO 2. ČÍSLO VYŠLO 7. ŘÍJNA 2022